

Základné typy bankových produktov

- ◆ Platobné karty
- ◆ Vklady a sporenie
- ◆ Úvery

Platobné karty - pohodlný a bezpečný nástroj na bezhotovostné prevody peňažných prostriedkov, ktorá umožňuje svojim držiteľom platiť za tovar v obchodoch, reštauráciách, hoteloch, na čerpacích staniaciach a dokonca i na internete. Navyše umožňuje vyberať hotovosť z bankomatov nepretržite 24 hodín denne, v banke alebo vo vybraných zmenárňach a iných finančných inštitúciách.

Podľa funkčnosti a spôsobu zúčtovania môžeme rozdeliť platobné karty na:

- **Karty debetné**, ktoré umožňujú okamžitý prístup k vlastným peniazom na bežnom účte. Debetná platobná karta môže byť vydaná len k bežnému účtu, nemôže teda existovať bez bežného účtu. Pri platbe debetnou kartou v obchode alebo pri výbere z bankomatu používa klient banky vždy iba vlastné peniaze. Najviac môže vybrať peniaze do výšky disponibilného zostatku.
- **Karty kreditné** (úverová karta) predstavujú úverový produkt, ktorý umožňuje klientovi čerpať úver, do bankou schválenej výšky úverového limitu. Kreditná karta umožňuje, podobne ako debetná platobná karta, uskutočňovať platby a výbery hotovosti. Na rozdiel od debetnej platobnej karty, klient nemusí mať v banke bežný účet. Majiteľ kreditnej karty môže čerpať úver počas istého obdobia (väčšinou 30 až 50 dní) bezúročne. Po uplynutí bezúročného obdobia musí klient zaplatiť minimálnu splátku (od 5 do 10 % z vyčerpanej sumy) a zostatok úverového limitu môže použiť v ďalšom období.

Vklady a sporenie - predstavujú pre ľudí formu vyčlenenia časti príjmu na použitie v budúcnosti. Úspory predstavujú zdroj finančnej hotovosti v prípade núdze a sú určené na plnenie krátkodobých cieľov a potrieb ľudí.

Svoje peniaze ľudia môžu vkladať na bežné účty ako aj na sporiace účty:

- **Bežný účet** - predstavuje základný finančný nástroj, ktorý zabezpečuje:
 - správu vašich financií,
 - hospodárenie a manipuláciu s finančnými prostriedkami cez vašu banku,
 - výber hotovosti v bankomatoch alebo na pobočkách vašej banky v SR alebo v zahraničí,
 - platby platobnou kartou u obchodníka alebo platby za tovar cez internet,
 - úhrady bezhotovostným prevodom na bežný účet príjemcu platby, cezhraničným prevodom, trvalým platobným príkazom alebo hromadným platobným príkazom, ale napríklad aj príkazom inkaso,
 - nepretržitý prístup k vašim peniazom 24 hodín denne prostredníctvom platobnej karty alebo Internet Banking,
 - zmluva musí mať písomnú formu.
- **Sporenie** - existujú rôzne druhy sporenia, ktoré ponúkajú banky, napríklad:
 - sporenie na vkladných knižkách,
 - sporenie na sporiacich účtoch,
 - sporenie na termínovaných vkladoch,
 - sporenie formou stavebného sporenia.

Úvery - predstavujú poskytnutie finančných prostriedkov jednou osobou (veriteľom) druhej osobe (dlžníkovi), pričom dlžník sa zaväzuje v dohodnutej dobe prijaté prostriedky veriteľovi vrátiť a zaplatiť aj úroky z požičaných peňazí. Splátka úveru sa tak spravidla skladá z istiny a úroku.

Úvery možno rozdeliť:

- Povolené prečerpanie je úverový produkt, ktorý banka môže poskytnúť klientovi spolu s bežným účtom. Banka klientovi umožňuje ísť do „mínusu“. Ide v podstate o predschválený úver, ktorého veľkosť sa odvíja od výšky príjmu poukazovaného na účet. Povolené prečerpanie musí byť medzi klientom a bankou uvedené a dohodnuté v zmluve
- Kreditná karta (definícia viď. vyššie)
- Spotrebiteľský úver predstavuje špecifické typy úveru v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch. Spotrebiteľským úverom je každý úver, poskytnutý na viac ako 3 mesiace, v rozpätí od 200 do 20

000 eur, ktorého účelom nie je zabezpečenie bývania a je splácaný viac ako 4 splátkami.

Najčastejšími úvermi, ktoré sa riadia podľa tohto zákona, sú spotrebiteľské úvery od bánk, kreditné karty, lízing, úvery a pôžičky splátkových spoločností.

- Hypotekárny úver je úver s lehotou splatnosti najmenej 4 roky a najviac 30 rokov. Je zabezpečený záložným právom k tuzemskej nehnuteľnosti, financovaný prostredníctvom vydávania a predaja hypotekárnych záložných listov hypotekárnou bankou, ktoré poskytuje hypotekárna banka na zákonom stanovené účely. Môže byť poskytnutý maximálne do výšky 70 % hodnoty založenej nehnuteľnosti. Klient si v prípade hypotekárneho úveru môže uplatniť nárok na štátnu podporu, ak ju štát poskytuje.
- Americká hypotéka je úverový produkt zabezpečený nehnuteľnosťou, ktorý sa môže na rozdiel od hypotekárneho úveru použiť na akýkoľvek účel. Výhodou oproti spotrebiteľským úverom je nižšia úroková sadzba.
- Stavebný úver/mediúver. Stavebný úver je špecifický typ úveru, poskytovaný stavebnými sporiteľňami, určený najmä na účely zabezpečenia bývania. Samotnému poskytnutiu úveru predchádza fáza sporenia, ktoré je zvýhodnené štátnou prémieou. Medziúver je špecifický úverový produkt, poskytovaný len stavebnými sporiteľňami, ktorý slúži na preklopenie časového obdobia do pridelenia cieľovej sumy, uvedenej v zmluve o stavebnom sporení.

Niektoré druhy úverov sú podporované štátom formou štátnej podpory, napr.:

- štátna podpora hypotekárnych úverov,
- štátny fond rozvoja bývania.